

BESKÆFTIGELSESMINISTERIET
JIC

21. februar 2006
Sag nr. 7107-0001
Opgave nr. -
OBC/LDB

UDKAST

Tale til brug for ministerens besvarelse af spørgsmålene N, O og P (alm. del) i samrådet i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg onsdag den 22. februar 2006.

Spørgsmål N:

”I Fagbladet 3F (nr. 1, 13. januar, 2006, side 7, side 42-45) beskrives, hvorledes en vognmand bruger ulovlig arbejdskraft fra Estland til indenlandske transportopgaver. På den baggrund bedes ministeren oplyse, hvorledes han vil sikre, at myndighederne fremover kan gribe bedre ind over for vognmænds brug af illegale chauffører i den danske transportbranche.”

Spørgsmål O:

”Mener ministeren, at de nuværende regler og myndighedernes indsats er tilstrækkelig set i relation til den konkrete og omfangsrige sag nævnt i Fagbladet 3F?”

Spørgsmål P:

”Hvad kan ministeren oplyse om myndighedernes kendskab til omfanget af overtrædelser i Danmark i 2004 og 2005 af lignende art som den nævnte konkrete sag i Fagbladet 3F?”

Svar:

Jeg vil med formandens tilladelse gerne besvare de stillede samrådsspørgsmål sammen.

(pause)

Den konkrete sag

Sagen, der er beskrevet i Fagbladet den 13. januar 2006, omhandler efter det oplyste en dansk vognmand, der anvender arbejdskraft fra de østeuropæiske EU-lande med henvisning til reglerne om udstationering.

Justitsministeriet har indhentet oplysninger om den konkrete sag. Politimesteren i Roskilde har oplyst, at Politimesteren har modtaget en anmeldelse den 23. januar 2006 vedrørende den pågældende vognmand. Roskilde politi har endvidere fra Politimesteren i Viborg modtaget en anmeldelse vedrørende samme vognmand. Sagerne er under efterforskning, og der er bl.a. foretaget afhøring af vognmanden. Politimesteren forventer, at sagerne inden for de næste 14 dage vil blive sendt til Udlændingestyrelsen med anmodning om, at styrelsen vurderer lovligheden af den anvendte fremgangsmåde.

På baggrund af Udlændingestyrelsens udtalelse vil politiet derefter vurdere, om den konkrete sag skal forfølges strafferetligt som et brud på udlændingeloven.

Der bliver således taget hånd om sagen i overensstemmelse med de procedurer, der gælder på området

Andre sager på området

Jeg har fra Udlændingestyrelsen modtaget oplysning om, at styrelsen siden 1. maj 2004 har modtaget i alt 8 anmodninger fra forskellige politikredse om udtalelser til brug for politimæssige efterforskninger mod vognmænd og udenlandske chauffører i forbindelse med kørsel i danske biler i international trafik.

Udlændingestyrelsen har i fem tilfælde afgivet udtalelse om, at styrelsen finder, at det pågældende arbejde er udført uden forøden arbejdstilladelse.

Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at styrelsen har tre verserende sager, hvor politiet har anmodet om udtalelser.

I den udstrækning der er tvivl om, hvorvidt en udenlandsk chauffør arbejder lovligt i Danmark, vil politiet således anmode Udlændingestyrelsen om en udtalelse i sagen. Dette skyldes, at Udlændingestyrelsen administrerer regelsættet for meddelelse af arbejds- og opholdstilladelser til borgere fra de østeuropæiske EU-lande og lande uden for EU.

Reglerne er klare

Reglerne er for så vidt klare nok:

En dansk vognmand kan godt ansætte en chauffør fra Estland eller ét af de andre østeuropæiske EU-lande. Men det forudsæt-

ter, at Udlændingestyrelsen forinden har meddelt vedkommende en opholds- og arbejdstilladelse efter de danske overgangsregler.

Begynder chaufføren at køre i Danmark uden en lovpligtig arbejdstilladelse, så er der tale om ulovligt arbejde med mulighed for at strafforfølge såvel chaufføren som hans arbejdsgiver.

Vikarreglen

Danske vognmænd har i visse tilfælde gjort brug af chaufførvikarer fra de østeuropæiske EU-lande. Også på dette område er der meldt klare regler ud:

I Beskæftigelsesministeriets manual om regler for ophold og arbejde i Danmark er det således præciseret, at personer, der er udstationeret af et vikarbureau, kan sidestilles med almindelige udenlandske arbejdstagere, fordi udstationeringen netop har til formål at bringe arbejdstagere ind på arbejdsmarkedet i det land, hvori vikararbejdet skal udføres.

Dette indebærer, at statsborgere i de 8 østeuropæiske EU-lande, der udstationeres af et vikarbureau for at udføre vikararbejde her i landet, skal have opholdstilladelse efter bestemmelserne i overgangsordningen.

Fortolkningen fremgår også af Færdselsstyrelsens hjemmeside, hvor der står at læse – og jeg citerer:

”Det er ikke lovligt at anvende udenlandske chaufførvikarer fra de østeuropæiske EU-lande til kørsel med danske biler i Danmark, såfremt chaufførvikaren ikke har en gyldig opholds- og arbejdstilladelse.

Det påhviler derfor arbejdsgiver og arbejdstager at påse, at reglerne om opholds- og arbejdstilladelse er overholdt”. (Citat slut)

Færdselsstyrelsen har meddelt samtlige chaufførvikarvirksomheder, der er etableret i udlandet, og som har modtaget en godkendelse, at det som følge af den danske overgangsordning er en betingelse for anvendelsen af chaufførvikarer fra de østeuropæiske EU-lande, at chaufførvikaren har en gyldig opholds- og arbejdstilladelse.

Færdselsstyrelsen præciserer ved godkendelsen, at det er arbejdsgiveren og arbejdstagerens ansvar, at reglerne om opholds- og arbejdstilladelse er overholdt.

Endvidere fremgår det af selve chaufførvikargodkendelsen, at godkendelsen ikke gælder som en opholds- og arbejdstilladelse for de enkelte chauffører.

Den generelle indsats mod omgåelse

Siden EU-udvidelsen 1. maj 2004 har vi konstateret, at kreativiteten har været stor i forhold til at omgå kravet om arbejdstilladelse for vandrende arbejdstagere fra de østeuropæiske EU-

lande. Det er ikke kun noget, vi har oplevet i Danmark. Det er et billede, vi har set i alle EU-lande med overgangsordninger.

Disse krumspring med henblik på omgåelse af reglerne stiller store krav til myndighedernes indsats. Vi skal hurtigt og effektivt kunne imødegå nye former for omgåelse.

Som et vigtigt tiltag har vi fordoblet strafferammen for ulovlig beskæftigelse af udlændinge. En arbejdsgiver kan som følge straffes med bøde eller fængsel indtil to år. Bødeniveauet blev endvidere skærpet til 10.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned. Foreligger der skærpende omstændigheder, er bødeniveauet 20.000 kr. pr. beskæftiget udlænding pr. påbegyndt måned.

Herudover kan der ske konfiskation, hvis der er opnået en økonomisk fortjeneste ved ulovlig beskæftigelse af udlændinge.

Vi har også fordoblet strafferammen for ulovligt arbejde for arbejdstagere. En arbejdstager kan som følge straffes med bøde eller fængsel indtil et år. Bødeniveauet blev skærpet til 1.000 kr. pr. måned stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første.

For at sikre at de ønskede skærpelser af strafniveauet føres ud i livet, har Rigsadvokaten opstillet vejledende retningslinjer for anklagemyndighedens sanktionspåstande i sager om ulovlig beskæftigelse af udlændinge og udlændinges ulovlige arbejde.

For at finde ud af om Rigsadvokatens vejledende retningslinjer bliver fulgt af politiet og domstolene, har Rigsadvokaten netop gennemført en undersøgelse af sanktionspraksis i sager om ulovlig beskæftigelse af udlændinge.

Undersøgelsens hovedkonklusion er, at de vejledende retningslinjer i det væsentlige følges i praksis.

De skærpede straffe er altså slået igennem i praksis.

Effektivisering af sagsbehandling i forbindelse med efterforskning

Vi har også gennemført flere initiativer, der effektiviserer sagsbehandlingen i forbindelse med efterforskningen af sager om illegalt arbejde. Det gælder alle sager om illegalt arbejde – også inden for transportområdet.

Jeg kan som eksempler nævne, at:

- Vi har øget informationsindsatsen for at skabe større klarhed omkring de gældende regler. Her tænker jeg både på Beskæftigelsesministeriets manual om ophold og arbejde i Danmark og en særlig vejledning om den praktiske fremgangsmåde ved politiets efterforskning af ulovligt arbejde.
- Vi har afholdt kurser for politiet i håndtering af sager om ulovligt arbejde.

- Vi har etableret regionale netværk mellem politi, Skat, arbejdsgivere og fagforeninger med henblik på bekæmpelse af illegal arbejdskraft.
- Vi har oprettet en kontaktpersonsordning mellem myndighederne og organisationerne, så der er mulighed for en løbende og uformel kontakt.

Vi har derfor fået flere redskaber til håndtering af sagerne om ulovligt arbejde.

Samtidig foretager vi løbende evaluering af de enkelte initiativer. Som nævnt tidligere, har Rigsadvokaten for nyligt undersøgt sanktionspraksis i sager om ulovlig beskæftigelse af udlændinge.

Justitsministeriet er ved at færdiggøre en evaluering af de regionale netværk, hvor politimestrene, der har forestået etableringen af netværkene, er blevet bedt om en udtalelse om erfaringerne med de iværksatte initiativer. Politimestrene skal i den forbindelse tilkendegive, om der er behov for yderligere initiativer i forhold til at lette efterforskningen. Her tænkes fx på forbedring af myndighedssamarbejdet, adgang til registre m.v.

Forligskredsen bag østaftalen og omgåelsesfølgegruppen følger udviklingen tæt med henblik på at sætte ind, hvor det er nødvendigt.

Håndteringen af disse sager stiller ikke kun krav til myndighederne. Den bedste og mest effektive indsats opnås, hvis alle tager ansvar. Det gælder både arbejdsgivere, organisationerne og samarbejdspartnere.

Vi skal alle vise, at vi ikke vil acceptere ulovligt arbejde, og at vi ikke vender det blinde øje til, hvis vi har mistanke om, at der foregår ulovligt arbejde.

Omfang af overtrædelser i 2004 og 2005 inden for transportområdet

Der udarbejdes hvert kvartal statistiske oplysninger om ulovligt arbejde. Statistikken viser antallet af anmeldelser, sigtelser og afgørelser fordelt på arbejdstagere og arbejdsgivere.

Der udarbejdes ikke en særskilt statistik fordelt på brancher.

Jeg kan oplyse, at det samlede antal sigtelser mod arbejdstagere fra de østeuropæiske EU-lande for ulovligt arbejde i 2005 var 234 personer. Dette tal omfatter alle brancher og erhverv.

Vi har en udfordring – ingen tvivl om det. Men det er også vigtigt at have øje for størrelsesordenen.

Rigspolitichefen følger nøje udviklingen i antallet af anmeldelser i forbindelse med ulovligt arbejde. Forligskredsen bag østaftalen bliver på hvert møde orienteret om den seneste statistik.

Afrunding

Det er min opfattelse, at reglerne som udgangspunkt er gode nok.

Der findes desværre ingen enkle løsninger på at imødegå ulovligt arbejde. Det er derfor vigtigt, at myndigheder og organisationer indgår i et tæt samarbejde.

Men samarbejdet skal ikke kun ske inden for landets grænser. Ulovligt arbejde betyder ofte dårlige arbejdsvilkår og ringe løn til den udenlandske arbejdstager. Vi har behov for arbejdskraft i Danmark, men det skal ske på ordnede løn- og ansættelsesvilkår. Vi skal ikke fremstå som et land, der giver køb på arbejdstagernes rettigheder til fordel for økonomisk gevinst.

Beskæftigelsesministeriet har derfor indledt et samarbejde med det polske arbejdsministerium om afholdelse af en konference i maj. Konference sætter fokus på udfordringerne ved arbejdskraftens og tjenesteydelseernes fri bevægelighed. De baltiske lande vil også blive inviteret til konferencen. Målet er, at vi gennem dialog fjerner misforståelser og fremmer et gensidigt samarbejde på tværs af grænserne, som alle lande kan drage nytte af.